

var omfattet af Domstolenes Strukturkommissions kommissorium.

Justitsministeriet foreslår efter drøftelse med Højesterets præsident endvidere, at justitssekretærordningen også afskaffes ved Højesteret.

Justitsministeriet finder, at kompetencen til at tildele en byretspræsident en advarsel efter retsplejelovens § 48 fremover – hvor der efter forslaget vil være 21 byretspræsidenter – bør ligge hos præsidenten for den landsret, i hvis kreds byretten er beliggende.

Med hensyn til de beføjelser, der er nævnt i retsplejelovens §§ 47-47 b om dommers indtægtsgivende hverv ved siden af hovedstillingen bemærkes, at justitsministeren den 25. januar 2006 fremsatte et lovforslag om ændring af disse regler, jf. lovforslag nr. L 129 (forslag til ændring af retsplejeloven (Dommers bibeskæftigelse)). Ændringer af retsplejelovens §§ 47-47 b indgår således ikke i nærværende lovforslag.

Lovforslaget er på denne baggrund udformet i overensstemmelse med Domstolenes Strukturkommissions lovudkast i betænkning nr. 1398/2001 med de ændringer, der følger af udvidelsen af forslagene (bortset fra forslaget vedrørende præsidentens stedfortræder) til også at gælde for Højesteret. Der er herudover foretaget nogle hovedsagelig redaktionelle ændringer, der følger af den foreslåede instansreform mv., jf. herved betænkning nr. 1401/2001 side 689-701.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 24 (forslag til retsplejelovens § 2, stk. 2 og 3, § 3, stk. 1, § 5, stk. 3 og 4, § 7, stk. 1, § 9, § 10, § 12, stk. 1, § 14, stk. 2 og 3, § 16, stk. 1, § 18, stk. 2, og § 48, stk. 2), og bemærkningerne hertil.

2.2.2.2. Særligt om åremålsansættelse af retspræsidenter

Domstolenes Strukturkommission har overvejet, om der bør være mulighed for at besætte stillingerne som præsident i byretterne på åremål ud fra et hensyn til at sikre en løbende fornyelse og udvikling i organisationen.

Kommissionen anfører, at bestemmelsen i grundlovens § 64, 2. pkt., om dommers uafhængighed medfører, at det i praksis vil være særdeles vanskeligt at indføre åremålsansættelse af byretspræsidenter. Vanskelighederne vil være mindre for så vidt angår landsretspræsidenter, men efter kommissionens opfattelse ville det være u hensigtsmæssigt at have forskellige ordninger. Kommissionen stiller på denne baggrund ikke forslag om, at retspræsidenter skal kunne åremålsansættes.

Der henvises til betænkning nr. 1398/2001 side 254 og 368-369.

Domstolsstyrelsen har i sit høringssvar over betænkning nr. 1398/2001 anført, at man ser positivt på, at der indføres mulighed for at åremålsansætte byrets- og landsretspræsidenterne. Justitsministeriet skal herom anføre følgende:

Grundlovens § 64, 2. pkt., fastlægger en beskyttelse af dommere mod uansøgt afskedigelse, der ikke sker ved dom, samt mod uønsket forflyttelse. Bestemmelsen indeholder ikke herudover en udtrykkelig regulering af dommers ansættelsesforhold, og det fremgår således bl.a. ikke af bestemmelsens ordlyd, at den er til hinder for ansættelse af dommere på åremål.

Det er den almindelige opfattelse i den forfatningsretlige litteratur, at det med reglen i § 64, 2. pkt., om dommers uafsættelighed er forudsat, at der gælder visse begrænsninger med hensyn til reguleringen af dommers ansættelsesvilkår. Det er således bl.a. antaget, at ansættelse af dommere, der er omfattet af grundlovens § 64, 2. pkt., som udgangspunkt bør ske uden anden tidsbegrænsning end den, der følger af den generelle aldersgrænse. Det er dog samtidig i den forfatningsretlige litteratur antaget, at der kan ske beskikkelse af dommere på åremål på betingelse af, at særlige hensyn taler for åremålsbeskikkelse, at der er tale om åremål af længere varighed, og at genbeskikkelse ikke kan finde sted.

Baggrunden for en ordning med åremålsansættelse af embedschefer vil være, at der i lyset af de betydelige ledelsesmæssige og administrative opgaver, embedscheferne vil skulle varetage, er behov for at fremme en løbende fornyelse og udvikling i organisationen.

På denne baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at grundlovens § 64, 2. pkt., ikke vil være til hinder for at indføre en ordning, hvorefter embedscheferne beskikkes for et vist åremål, f.eks. 8 år, men således at den pågældende dommer efter udløbet af perioden ikke vil kunne opnå genbeskikkelse som embedschef hverken ved vedkommende domstol eller en anden domstol. Det gælder, uanset om domstolschefen efter udløbet af åremålsansættelsen vil skulle indtræde som (ordinær) dommer ved en på forhånd fastlagt domstol.

Justitsministeriet er derimod mest tilbøjelig til at antage, at grundlovens § 64, 2. pkt., vil være til hinder for indførelse af en ordning, hvorefter der efter udløbet af åremålsansættelsen som embedschef skal være mulighed for genbeskikkelse af vedkommende som embedschef. Det gælder uanset, om genbeskikkelse som embedschef skal kunne ske umiddelbart efter udløbet af åremålet, eller om genbeskikkelse som em-